

Mariana Cheroiu • Nicoleta Kuttesch

Respect pentru cunoștință și cîrșnic

Mihaela Mușat • Florentina Nichitov

Limba și literatura română

EVALUAREA NAȚIONALĂ

Clasa a VIII-a

65 de variante de subiecte și rezolvări complete,
după modelul elaborat de MEN

NICULESCU

Cuprins

Cuvânt-înainte	5
Evaluarea Națională pentru absolvenții clasei a VIII-a.	
Programa pentru disciplina limba și literatura română	7
Subiecte date la Evaluarea Națională Clasa a VIII-a - 2017	12
Teste - 65 de variante	25
Bareme de notare	227

Testul 1

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 2 ore.

Subiectul I (40 de puncte)

Citește, cu atenție, textul următor:

*Arde-mi-te-ai, codre des!
Văd bine că s-a ales
Din tine să nu mai ies!
Am intrat făr' de musteață
Ș-acum arunc cărunceață.
Am intrat pui de român
Ș-am ajuns moșneag bâtrân!
Alei! codre blestemat!
Mă ţii de tine legat,
Și eu mult m-am săturat
A trăi tot depărtat
Și de lume-nstrăinat.
Căprioară, surioară,
Dor de lume mă omoară,
Roade poala codrului,
Să-mi văd fața dorului
Și să merg la mândra mea
Care m-am iubit cu ea,
Din copilăria mea.*

(*** Codrul)

A.

Scrie răspunsul pentru fiecare din cerințele de mai jos:

1. Notează două deriveate din familia lexicală a cuvântului *român*. **4 puncte**
2. Explică modul de formare a unui cuvânt obținut prin conversiune și a unui cuvânt obținut prin derivare din textul dat. **4 puncte**
3. Menționează rolul apostrofului din următoarea secvență: *făr' de musteață*. **4 puncte**
4. Selectează din text două figuri de stil diferite și precizează-le. **4 puncte**
5. Precizează măsura primului vers din text. **4 puncte**
6. Numește sentimentul dominant transmis pe parcursul textului citat. **4 puncte**

B.

Redactează o compunere, de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi că textul dat este o operă literară populară. În compunerea ta, trebuie:

- să prezini două caracteristici ale operei/creației literare populare; **4 puncte**
- să ilustrezi două trăsături pe baza textului dat; **8 puncte**
- să ai o structură adecvată tipului de text și cerinței formulate; **2 puncte**
- să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat. **2 puncte**

Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citește, cu atenție, textul următor:

Bătălia de la Codrii Cosminului (1497) a avut drept combatanți pe Ștefan cel Mare, domnitor moldovean, și regele Ioan I al Poloniei (Ioan Albert) al Uniunii Polono-Lituaniene. Bătălia a avut loc în Codrii Cosminului, la circa 100 km nord de capitala de atunci, Suceava, între actualele comune Voloca pe Derelui și Valea Cosminului din raionul Adâncata, regiunea Cernăuți, având ca rezultat o victorie importantă a moldovenilor.

Așteptându-se la a pierde jumătate din armată în acest conflict, Ștefan a rămas și el surprins când a devenit clar că pierderile sale militare au fost minime. Printre cei răniți în luptă era fiul și moștenitorul lui Ștefan (după moartea fiului mai mare, Alexandru), viitorul domnitor Bogdan cel Orb, care în bătălie a pierdut un ochi, din cauza lăncii unui cavaler polonez. Boierii din preajma lui Bogdan au povestit după luptă că acesta ar fi continuat să se bată, totodată strigând de durere. Deși au recunoscut că Bogdan „le nimerea mai mult alăturea”, ei continuau să afirme că urletele, avântul și înfățișarea unui om cu un ochi scurs pe obraz ar fi avut un efect nu tocmai de întărire a încrederii și siguranței asupra nobililor polonezi care-l vedea.

Surpriza cea mare a bătăliei au fost cele trei steaguri militare ale regiunilor Cracovia, Liov și Sandomir, captureate de moldoveni, plus nouă steaguri provinciale, la care se adăugau multe steaguri ale familiilor nobiliare. Aceasta însemna că a fost practic un măcel. Ioan Albert, care a avut inspirația de a nu intra în pădure cu cavalerii, a fost condus de garda sa direct la Liov, temându-se că un popas pentru noapte în Pocuția sau Stanislau ar fi fost foarte periculos. Deși a continuat a mai fi rege doi ani, Ioan Albert a rămas în memoria polonezilor ca „regele în timpul căruia cavalerii au fost nimiciți”.

Locul bătăliei, din ordinul lui Ștefan, a fost curățat și acolo a fost sădită o dumbravă, cunoscută în cultura populară sub numele de Dumbrava Roșie. Se spune că din stejarii semănați de polonezi a mai rămas până astăzi doar unul singur, numit de localnici „stejarul lui Ștefan cel Mare”.

(www.wikipedia.ro)

A.

Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele elemente referitoare la articolul citat:

– evenimentul istoric la care face referire textul;

– în ce a constat captura moldovenilor.

4 puncte

2. Menționează motivul pentru care fiul domnitorului a fost numit „Bogdan cel Orb”.

4 puncte

3. Extragă, din al doilea alineat al textului dat, un numeral și un adjecțiv participial.

4 puncte

4. Precizează funcția sintactică, menționând partea de vorbire prin care se exprimă cuvintele subliniate în text: *a bătăliei; militare*.

4 puncte

5. Transcrie ultima propoziție secundară, precizându-i felul.

4 puncte

6. Contragă propoziția secundară din fraza: *Aceasta înseamnă că a fost practic un măcel* în partea de propoziție corespunzătoare (numește această parte de propoziție).

4 puncte

B.

Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care să realizezi portretul unei personalități istorice pe care o poți considera un model, justificându-ți opțiunea/alegerea făcută. În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi statutul personalității alese în vederea prezentării; **4 puncte**
- să prezinti portretul fizic/portretul moral al acesteia; **2 puncte**
- să prezinti motivele pentru care personalitatea aleasă reprezintă un model pentru tine; **2 puncte**
- să ai o structură adecvată tipului de text și cerinței formulate; **2 puncte**
- să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat. **2 puncte**

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea componiției – 2p; coerența textului – 2p; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2p; ortografia – 3p; punctuația – 3p; așezarea corectă în pagină – 1p, lizibilitatea – 1p).

Testul 2

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 2 ore.

Subiectul I (40 de puncte)

Citește, cu atenție, textul următor:

*De câte ori deschid portița și intru în grădină-mi pare
Că mă cuprinde-o vrajă dulce și florile-mi dezmiardă ochii.
O fantezie uriașă le-a dat un strai la fiecare,
Și fete nu-s pe tot pământul să-mbrace mai frumoase rochii.*

*La fiecare pas te-așteaptă câte-o minune-ici scânteie
Ca un rubin o ghințiană¹, colo un stânjenel se joacă...
Slavă aceluia ce-aruncă din cer lumini de curcubeie,
Și a știut să țese nalbei² un cuib din flori de promoroacă!*

(Dimitrie Anghel – Florile)

¹ ghințiană sau gențiană s.f. nume generic dat mai multor specii de plante erbacee montane, cu flori de obicei mari, decorative, albastre sau galbene, cu corolă rotată sau în formă de clopot

² nalbă s.f. nume dat mai multor specii de plante erbacee care cresc spontan ori se cultivă ca plante decorative sau medicinale

A.

Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *intru, dezmiardă.* **4 puncte**
2. Scrie modul de formare pentru cuvintele: *portița și fiecare (pas).* **4 puncte**
3. Stabilește grupurile de sunete din cuvintele: *cuprinde-o, aceluia.* **4 puncte**
4. Menționează rolul cratimeei din structura: *să-mbrace.* **4 puncte**
5. Precizează măsura și rima versurilor citate. **4 puncte**
6. Explică, în 30-50 de cuvinte, semnificația unui procedeu artistic din versul:
Că mă cuprinde o vrajă dulce și florile-mi dezmiardă ochii. **4 puncte**

Redactează o compunere, de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi că fragmentul extras din creația lui Dimitrie Anghel aparține unei opere literare. În compunerea ta, trebuie:

- să preziniți patru caracteristici ale operei literare; **4 puncte**
- să ilustrezi două trăsături cu exemple adecvate, selectate din fragmentul dat; **8 puncte**
- să ai un conținut adecvat cerinței formulate; **2 puncte**
- să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat. **2 puncte**

Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citește, cu atenție, textul următor:

Natura oferă o sursă importantă de medicamente, printre care cele mai însemnante sunt speciile de plante. Acestea însă devin vulnerabile când sunt supraexploatare în interes comercial. Este cazul plantei părăne Gentiana lutea (Ghințura galbenă) care, datorită valorii medicinale, și-a căpătat statutul de specie rară.

Supracolecarea plantei datorită calităților terapeutice extraordinare pe care le deține a condus la listarea ei ca specie amenințată în România, Albania, Elveția, Germania, Portugalia și ca specie vulnerabilă în alte țări. În România, Gentiana lutea este ocrotită ca monument al naturii.

În scop terapeutic, de la ghințura galbenă se recoltează rădăcinile (*Radix Gentianae*), acestea fiind bogate în substanțe amare. Amploarea procesului de recoltare a rădăcinilor de ghințură a cunoscut un ritm alert; astfel, în fiecare an se utilizează aproximativ 1500 de tone de rădăcini uscate pentru prepararea diferitelor produse naturiste. Colecarea rădăcinilor de ghințură galbenă este activă și în prezent, în mod ilegal. Nu este permis decât să fie culeasă pentru a fi înmulțită în cultură.

Înmulțirea Gentianei lutea în culturile proprii reprezintă o alternativă pentru a stopa recoltarea ilegală și pentru a prepara în continuare produse naturiste bazate pe rădăcinile acestei plante, cu impact minim asupra pierderii habitatului sau afectării echilibrului ecologic.

(Alina Tudor – Gentiana lutea – specie rară și plantă medicinală miraculoasă, în revista *Greenly*)

A.

Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să indici următoarele elemente referitoare la textul dat:

- denumirea științifică a plantei;
- cauza clasării plantei în categoria „specii rare”;

4 puncte

5. Numește o trăsătură fizică sau morală a personajului literar Corbea.

4 puncte

6. Precizează, într-un enunț, condițiile din temniță în care stă Corbea.

4 puncte

B.

Redactează o compunere, de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența fragmentului la o operă populară. În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi două trăsături ale operei populare; 4 puncte
- să prezinti două trăsături, valorificând fragmentul dat; 8 puncte
- să respecti structura specifică tipului de compunere cerut; 2 puncte
- să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat. 2 puncte

Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citește, cu atenție, textul următor:

Haiducia a fost specifică mai ales Balcanilor, extinsă, prin intermediul românilor, până în Maramureș, Bucovina și Basarabia. Miezul fenomenului era de o parte și de alta a Dunării, adică în Țările Române, Bulgaria și Serbia.

Pe seama haiducilor, poporul român a creat nenumărate balade și legende, unele chiar fantastice. De obicei, în aceste balade și legende, haiducii îi jefuiesc pe cei bogăți, îndeosebi pe boieri, pe turci și pe fanarioți, și îi ajută pe cei săraci cu o parte din pradă, și ca să-și asigure sprijinul lor. Mai rar, li se spunea și **haramini**, atribut sugerând forță, înrudit cu **cremene**, **cormana**, **Caraiman** și.a. În româna veche, **haiduc** se tălmăcea prin **refugiat**, **băjenar**. De altfel, regional, haiducilor li se spunea și **pribegi**. Adăpostul lor preferat era codrul, care, pe vremuri, nu acoperea doar munții și dealurile, ci și largi zone de câmpie, cum era celebrul Codru al Vlăsiei. Acolo, poterele nu se prea încumetau să intre nici măcar iarna, printre copaci desfrunziți, căci unii haiduți se ascundeau în inima codrului chiar și în acest anotimp, în adăposturi subterane.

Întrucât boierii autohtoni deveniseră aproape toți bicisnici¹, iar ceilalți erau în special fanarioți, inclusiv domnitorul și arendașul, haiducii au preluat nu numai lupta pentru emanciparea socială, ci și pe cea pentru libertate națională.

Printre haiducii cântați de baladele populare se numără: Iancu Jianu, Pintea, Baba Novac, Toma Alimoș, Botea, Corbea și mulți alții.

(Adrian Bucurescu – **Haiduci, panduri și partizani**)

¹ *bicisnic* sau *becisnic* (în text) adj., s.m. ticăloșit; nemernic; lipsit de onoare, de omenie

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

Respect pentru oameni și cărți

1. Formulează câte un enunț în care să indici următoarele elemente care privesc textul citat:

- autorul și titlul textului dat;
 - numele a doi haiduci cântați în baladele populare. **4 puncte**
2. Precizează motivul pentru care haiducii voiau o emancipare socială. **4 puncte**

3. Menționează genul și cazul cuvintelor subliniate în text: *fenomenului; haiducii.* **4 puncte**

4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Printre haiducii cântați de baladele populare se numără.* **4 puncte**

5. Transcrie două propoziții subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *Acolo, poterele nu se prea încumetau să intre nici măcar iarna, printre copacii desfrunziți, căci unii haiduci se ascundeau în inima codrului chiar și în acest anotimp, în adăposturi subterane.* **4 puncte**

6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată subiectivă, introdusă prin adverbul relativ *unde.* **4 puncte**

B.

Redactează o narativă, de 150-300 de cuvinte, în care să preziniți o întâmplare petrecută într-un muzeu. În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor; **6 puncte**
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal; **2 puncte**
- să respecți structura specifică tipului de compunere cerut; **2 puncte**
- să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat. **2 puncte**

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2p; coerenta textului – 2p; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2p; ortografia – 3p; punctuația – 3p; așezarea corectă în pagină – 1p, lizibilitatea – 1p).